

Handläggare: Ulla Söderlind
08-508 03 281

Svar på remiss om förändringar av nuvarande riktlinjer för hälso- och sjukvård inom Stockholms stads särskilda boenden och dagverksamheter för äldre

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden lämnar svar på remissen i enlighet med tjänsteutlåtandet.

Maria Häggbom
Stadsdelsdirektör

Margareta Ericsson
Avdelningschef

Sammanfattning

Äldreförvaltningen har utarbetat ett förslag till revidering av riktlinjerna för den hälso- och sjukvård som bedrivs i stadens särskilda boenden och dagverksamheter för äldre. Riktlinjerna ska följas av alla enheter som bedriver hälso- och sjukvård för äldre, i stadens egen regi eller på uppdrag av staden. Riktlinjerna är ett komplement till det regelverk som styr hälso- och sjukvården och ska ge vägledning för utarbetandet av lokala regler och rutiner.

Revidering av riktlinjerna har utgått från nya och reviderade lagar samt lagar och förordningar som har ändrats eller upphört liksom också från Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Den nya Patientsäkerhetslagen (2010:659) är den lag som mest påverkar kommunens hälso- och sjukvård. Lagen tydliggör vårdgivarens ansvar och ålägger vårdgivaren att årligen upprätta en patientsäkerhetsberättelse. Riktlinjerna för hälso- och sjukvården ska vara aktuella och bör därför årligen ses över och revideras vid behov.

Bakgrund

Sedan stadens riktlinjer för hälso- och sjukvård antogs av kommunfullmäktige 2008 har en rad nya och/eller förändrade lagar och förordningar tillkommit samtidigt som några har upphört. Förändringarna har skapat behov av revidering av gällande riktlinjer. Det nya förslaget till reviderade riktlinjer för hälso- och sjukvård för äldre ersätter riktlinjerna från 2008.

Ärendet

Revideringen av riktlinjerna för hälso- och sjukvården har beaktat nya reviderade och ändrade lagar och förordningar samt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd liksom det faktum att vissa tidigare lagar upphört att gälla. De reviderade riktlinjerna ersätter tidigare utarbetade Riktlinjer för hälso- och sjukvård inom Stockholms stads särskilda boenden och dagverksamheter för äldre, antagna 2008.

Nedan anges i huvudsak de förändringar som föreslås i riktlinjerna.

Verksamhetschef, MAS och MAR

Dessa tre befattningshavare ansvarar för att den enskilde får en god och säker vård.

Staden har från och med 2011 inrättat befattningen medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR). MAR ansvaret regleras i Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och är ett komplement till medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS). Uppdraget som MAR kan anförtros till en arbetsterapeut eller sjukgymnast med tillräcklig kompetens. MARs ansvarsområde omfattar individuell rehabilitering, medicinskt tekniska produkter och fallskadeprevention.

I de fall stadsdelsnämnden överlåter till en privat vårdgivare att på entreprenad utföra uppgifter som staden ansvarar för inom hälso- och sjukvården innebär det inte, enligt HSL, att kommunens vårdansvar överlåts. Kommunen har fortfarande ansvaret för att den enskilde erbjuds god vård samt att hälso- och sjukvårdslagens krav uppnås. Detta innebär att krav på god vård och MAS ansvar ska regleras i avtalet mellan parterna. Kommunen måste dock ha en egen MAS som ska säkerställa det övergripande hälso- och sjukvårdansvaret som kommunen har.

I Patientsäkerhetslagen (2010:659), som trädde ikraft 2011-01-01, har vårdgivarens ansvar tydliggjorts. Vårdgivaren skall årligen upprätta en patientsäkerhetsberättelse som ska vara tillgänglig från och med 1 mars för alla som vill ta del av den. I berättelsen ska det framgå hur patientsäkerhetsarbetet bedrivits, vilka åtgärder som vidtagits och vilket resultat som uppnåtts.

Utifrån Patientsäkerhetslagen har Socialstyrelsen fått förändrade uppdrag. Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd (HSAN) har också fått ändrade åtaganden.

Riktlinjer för ”Vård i livets slut”, har reviderats, till att omfatta helheten av patientens behov under den sista tiden i livet. Begränsnings- och tvångsåtgärder har bytts ut mot skyddsåtgärder. Det saknas därmed laglig grund för all slag av begränsningsåtgärder. All vård som ges enligt Hälso- och sjukvårdslagen och Socialtjänstlagen bygger på

frivillighet och kräver samtycke. Överenskommelse om ansvarsfördelning gällande hjälpmedel mellan kommun och landsting har upprättats. Nya lagar; Offentlighets- och sekretesslagen och Patientdatalagen har tillkommit sedan riktlinjerna antogs.

Från och med 2011 har en regional hygienkommitté (RKHK) upprättats som kommer att samverka med länets centrala hygienkommitté (CHK). Likaså har flera nya och reviderade överenskommelser mellan Stockholms läns landsting och Stockholm stad upprättats.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser att de reviderade riktlinjerna förtydligar de krav som lagar och förordningar föreskriver den kommunala hälso- och sjukvården. Riktlinjerna ska ses som ett komplement till det regelverk som styr hälso- och sjukvården. Riktlinjerna ska vara en vägledning för utarbetandet av lokala regler och rutiner i verksamheterna. De lokala reglerna och dess innehåll bör granskas vid årliga uppföljningar av verksamheter.

Vidare anser förvaltningen att riktlinjerna för hälso- och sjukvården ska vara aktuella och bör därför årligen ses över och revideras vid behov.

Bilaga

1. Riktlinjer för hälso- och sjukvård inom Stockholm stads särskilda boenden och dagverksamheter för äldre
2. Pensionärsrådets synpunkter på remissen